

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

לו.

עין משפט
גזר מצוה

א [מיי פ"ז מהל' שנת
הל' ה טור א"ח סי' שאלן:
ע"ב ב ג מ"י פ"ז מהל'
עירובין הלכה טו
טו"ש א"ח סי' שאלן ספק
א וסי' פ"ז ספק ו'
ב ד ה ו מ"י שם הלכה
טו טור שו"ע א"ח סי'
שפ"ו ספק ט:]

רבינו חננאל (המשך)

ומתני דביה. ופשוטה
היא. רבא אחי בשלמא
התם העמד טמא על
חוקתו ואימור לא טבל.
שלא תבדור טבילתו
כהוה. אבל הכא מאי
אית לך למימר העמד
גברא על חוקתו ואימור
לא עירב הרי עירב. מאי
א"כ [למימר] טמא
מקושת. לא אתי שטא
דחי ודאי. מקוה נמי אם
תאמר העמד מקוה על
חוקתו ואימור לא חסר.
איכא למימר הכי במקום
[שלא נמדדה] [שנמדדה].
אבל במקום [שנמדדה]
[שלא נמדדה] ונמצאת
חסירה היכי יכלת למימר
הכי. לפיכך קתני טמא.
ח"כ כיצד א"ר יוסי ספק
עירב כשר. עירב
בתרומה ספק נטמא
ספק לא נטמא וכן
בפירות ספק נדמעו וספק
לא נדמעו. אבל עירב
בתרומה ספק נטמא
מבעוד יום ספק
משחשיכה ניטמא. וכן
בפירות ספק מבעוד יום
כ"י. וזה ספק עירוב
כשר. היו לפניו שתי
כברות אחת טמאה ואחת
טהורה. וא"י עירובי
בטהורה כל מקום שהיא.
אויסא יוסא בין ל"ה מאיר בין
ל"ה יוסא אינו עירוב
בעינן סעודה הראויה
מבעוד יום וליכא. בעא
מיניה [רבא] מרב נחמן.
כבר זה היום חול ולמחר
קודש וא' עירובי בהן
מיהו. ופיש ליה קנה
עירוב מאי ט"ע' בתר
יומיה שרינן ליה. פ"י
הולכין אחו' על העירוב
[היום] קדש ולמחר חול
לא קנה עירובי מאי
טעמא בעת שעירב קודש
היתה. ואמרינן מאי
טעמא כל חדא וחדא
בתר יומיה שרינן ליה.
היום חול ולמחר קודש
מספיקא שטא ישרא
למחר ותקדש לא נחא
לה קודשה. היום קודש
ולמחר חול מספיקא לא
קפא קדושתא. תנן התם
לגין שהוא טבול יום
שמילתו מחבית של
מעשר טבל. פ"י שלא
הורס ממנו תרומת
מעשר. ואמר הרי זו
תרומת מעשר לכשתחשך
דבריו קיימין. ואם אמר
עירובי בה לא אמר כלום.
פ"י טבול יום פוסל את
התרומה והוה הלגין א"פ'
שהוא טבול יום ופוסל
התרומה. כיון שבעת
העמד חול מן הטבל
הטבול לתרומת מעשר
לא הוסיף עליו שם
תרומה מעכשיו אלא
לכשתחשך. כשתחשך
וערב השמש נטור הלגין
ותרומת מעשר שבו
טורה. א"ר אבא זאת
אומרת סוף היום. הוא
עירב שבת קונה עירוב.
דייק מדקתני אם אמר
עירובי בה לא אמר כלום
ש"מ טוף היום הוא
לפיכך לא אמר כלום.

הכא בשתי בתי עדים. דר' מאיר לית ליה אוקי תרי צדדי תרי
כו' אע"ג דכפרק שני דכמוצות (דף כ). אמרינן אוקי תרי
צדדי תרי ° אפילו דלאורייתא הכא שאני דהשתא ודאי טמאה היא:
אדרבה העמד מקוה על חוקתו. הוה מני לשנויי הרי חסר
לפינך דלאמר פר' קמא דנדה (דף כ):
אלא דלא מייירי הכא במקוה שנמדד
ונמצא חסר: **במקוה** שלא
נמדד. וא"ת והא רבי יוסי נטמא
אפילו טהרות אס נגע בהן ולענין
דאמרינן ליה זיל טבול אפילו ר"מ
מודה ° כדאמרינן גבי ספק טומאה
צדשות הרצים וא"כ אדרבה נימא
אוקי טהרות על חוקתן וי"ל דמספיקא
דרבנן כי הכא לא אמרינן זיל טבול
לרבי מאיר ופליגי אנצרא אי צעי
טבילה אכל טהרות מודה רבי יוסי
דלא מטמאין וכן א"תא דמסכת
מקושת (פ"ג משנה ג) ° דקמני ורבי
יוסי מטמא ° (ספק) לטמא טמא
לטמא אחרים טהור:

אבל עירב בתרומה ספק טמאה
ספק טהורה. גוון שהיו צ'
ליצרון לפניו אחד היה תרומה טמאה
ואחד היה תרומה טהורה ועירב
צדדין מן דליכא חוקה כלל:
ספק נדמעו. נראה כפ"ה בלשון
שני נדמעו טבל צדדין ולא
כסתם דימוע שזה"ס אכל לשון
ראשון שפירש נדמעו תרומה צדדין
ואתיא כסומכוס אין נראה דהא
קמני דברייתא דמעבידן בתרומה
ודוקק לומר דמייירי בתרומה לכהן:
מאי שוא. ולא תאמר והא רבא
גופיה קאמר בסמוך זאת
אומרת סוף היום קונה עירוב ואס
סוף היום קונה עירוב אמאי דרב
נחמן שפיר ואמאי קמיציעא ליה
מאי שאל ויש לומר דע"כ דרבא אית
ליה דתמלת היום קונה עירוב דהא
פסיק ב"ש צ"ה (דף ד): כרז דלאמר
ונלדה כנה אסורה צוה וטעמא דרב
משום כנה ומאלן דאית ליה כנה
סדר תמלת היום קונה עירוב
כדמוכח בפירקין (דף נח): ורבא דלאמר
זאת אומרת סוף היום קונה עירוב
אליצא דברייתא קאמר וליה לא ס"ל:

דאי
עירובו עירוב מאי שוא א"ל ° לבי תיכול עליה בורא דמלח' היום חול ולמחר
קדש מספיקא לא נחתא ליה קדושה היום קדש ולמחר חול מספיקא לא פקעא
ליה קדושתיה מיניה ° תנן התם ° לגין טבול יום שמלאו מן החבית של
מעשר טבל ואמר הרי זה תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימין ואם אמר
עירובי לי בזה ° לא אמר כלום אמר רבא זאת אומרת סוף היום קונה עירוב
דאי

ניטמא ספק משחשיכה דמכשר ר' יוסי משום חוקה קמייתא: פירות. ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשיכה נוקמיניה נמי אהוקה קמייתא
דטבל הוה וליפסול: נדמעו. חולין הוה מעיקרא מתוקנין ונפלה בהן תרומה ונדמעו והאי תנא סבר לה כסומכוס דלאמר (לעיל דף כ): אין מערבין
לישראל בתרומה הלך אס מצע"י נדמעו אע"ג דחי לכהנים אין עירובו עירוב. ל"א נדמעו שנפל לתוכן טבול דלא חזי אפילו לכהן: עירובו לי
צטורה כל מקום שהיא. והניחום שתייהן יחד צוקף התחום. ובצדקות של תרומה עסקינן דאי צדדין חולין טמאין מותרין הן דלאו כל אדם
אוכל חולין צטורה: דליכא טהרה: ודלית דשמה מצע"י נטמא: או דילמא אפילו ר' יוסי. לא מכשר במתני' אלא משום דאי טהרה היא היא
יער לה היכא היא ואיזו היא סעודה ומשום ספק טומאה לא מיפסל דלאמר אוקמא חוקתה: אכל בהא לא יעד. הי ניהו סעודות: צעינן
סעודה הראויה מצע"י וליכא. ואין עירובו כלום דאפילו חמר גמל לא הוי דבשלמא מתני' סעודה הראויה הואי והשתא הוא דאימיליד בה
ספק: ככר זו כו'. אמר על ככר אחת צע"ש היום היא חול ולמחר היא קדש ועירב שלוחו בה: מהו. הואיל וצין השמשות ספק הוא חיישינן
דילמא קודם קניית עירוב חל עליה הקדש ואין מערבין בהקדש או לא אמרינן הכי: היום ספא קדש ולמחר ספא חול. על מעות שיש לי
צבית מהו מי אמרינן כי מטא צין השמשות נפק ליה מקדושתיה וקנה עירוב או לא: ומאי שאל. הא צין השמשות ספיקא הוא מאי שאל הכא
לקולא והכא לתומרא: לני סיבול עלה בורא דמילחא. לכשתמדוד כור של מלח על דבר זה ותמנהו לי אומר לך טעמו: היום חול ולמחר
קדש. וצין השמשות דקניית עירוב ספיקא הוא ומספיקא לא תפקיה ממילתיה קמייתא וכן סיפא: של מעשר. ראשון שהיה עדיין טבל
שלא הפריש היום ממנה תרומת מעשר והרי הוא צביתה צעדו טבל ואפילו לכהנים ולא חזי לעירוב ולגבי לגין טבול יום צעדו טבל לא
פסיל דטבול ויש מותר בנגיעה לחולין ולמעשר ואע"ג דפמיכה ציה תרומה שלא הורמה ואמר הרי זו צבלינן תרומת מעשר על הצבית
לכשתחשך ועירב שמשו שתהא כשרה לתרומה: וציו קיימין. והתרומה טהורה: ואם אמר עירובו לי בגלגין זה לא אמר כלום. הואיל וכי
נטא צין השמשות אכתי טבל הוה: סוף היום. תמילת צין השמשות שהוא סוף היום של ע"ש: קונה עירוב. וסוף היום אכתי טבל הוא:

רבא אמר. גבי נגע בחד נמי אפילו יש שני כיתי עדים חלוקות אחת
אומרת קודם שנגע בו מת ואחת אומרת עכשיו מת הוה נמי ר"מ
מטהר ואפילו הכי לא תיקשי: **הספ** פרי חוקי. וינהו לטהר ומשום
הכי אזלינן לקולא דאוקי תרי צדדי תרי והעמד מת על חוקתו
ראשונה כל הלילה וחי הוה ועוד
העמד נוגע על חוקתו ראשונה
וטפור היה: **הכא**. במתניתין חל
חוקה הוא דליכא למימר העמד
תרומה על חוקתה הלכך חל חוקה
לא מרעיש ספדי משום דאזלינן
לתומרא: קשיא דר' יוסי. דברייתא
דקמני צסקפ טבל וצסקפ לא טבל
וצטומאה דרבנן אכל אולתין כו' ורבי
יוסי מטמא ומתני' קמני ספק עירוב
כשר ואפילו תמוזין דרבנן תיקשי:
הואיל ויש לה עיקר מן הסורה. דיש
טומאה מן התורה ויש להחמיר צסקפ
טבילתה להכי אחרור רבנן אף צסקפ
טבילת טומאה דרבנן דלא לימי
לזולוי צסקפ טבילת טומאה
דאורייתא: **שנה** נמי דאורייתא היא.
אחמוזין פריך למימר דתמוזין
דאורייתא וכו' עקיבא צמס' סוטה °
(דף ז): ומשני קסנר רבי יוסי
המוזין דרבנן. ומשום דלא לימו
לזולוי צשאר ספיקות דמלאכת שבת
ליכא למיגור דלא דמו מלאכות
לתמוזין אכל טומאות דמו להדדי:
ידידי. מחמיר אפילו צסקפ דרבנן
ומתניתין דרביה אצטולמוס היא:
העמד טמא על חוקתו. כוליה ° חוקה
לתומרא איכא לקולא ליכא אכל
מתני' איכא חוקה לקולא ולתומרא
העמד אדם על חוקת תמוז צינו
(א) ואמר לא עירב העמד תרומה על
חוקתה ועירב וצדדין לקולא אזלינן:
שלא נמדדה. מתמילתה ולא עמדה
צחוקת כשרות: **עירב** בתרומה.
טהרה ונטמאת משחשיכה שס: ספק
מבעוד יום נטמא ספק משחשיכה
נטמא. אמרינן אוקמייה צין השמשות
אחוקה קמייתא וטהרה הואי
והשתא משחשיכה הוא דליצמי: וכן
בפירות. של טבל: ספק מבעוד יום
משחשיכה נפקנו. ולא קנה עירוב
דמתן צמתני' [לא]. אכל לא נטבול. ולקמן
פריך צהאי מה חוקת כשרות איכא
דמכשר רבי יוסי דהא איכא למימר
העמד טבל על חוקתו: ספק טמאה
ספק טהרה. דקודם שהשחשיכה שס
נולד לא ספק ולא היה שם חוקת
הכשר עירוב מעולם: מאי שאל
תרומה. דרישא ספק מבעוד יום

ניטמא ספק משחשיכה דמכשר ר' יוסי משום חוקה קמייתא: פירות. ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשיכה נוקמיניה נמי אהוקה קמייתא
דטבל הוה וליפסול: נדמעו. חולין הוה מעיקרא מתוקנין ונפלה בהן תרומה ונדמעו והאי תנא סבר לה כסומכוס דלאמר (לעיל דף כ): אין מערבין
לישראל בתרומה הלך אס מצע"י נדמעו אע"ג דחי לכהנים אין עירובו עירוב. ל"א נדמעו שנפל לתוכן טבול דלא חזי אפילו לכהן: עירובו לי
צטורה כל מקום שהיא. והניחום שתייהן יחד צוקף התחום. ובצדקות של תרומה עסקינן דאי צדדין חולין טמאין מותרין הן דלאו כל אדם
אוכל חולין צטורה: דליכא טהרה: ודלית דשמה מצע"י נטמא: או דילמא אפילו ר' יוסי. לא מכשר במתני' אלא משום דאי טהרה היא היא
יער לה היכא היא ואיזו היא סעודה ומשום ספק טומאה לא מיפסל דלאמר אוקמא חוקתה: אכל בהא לא יעד. הי ניהו סעודות: צעינן
סעודה הראויה מצע"י וליכא. ואין עירובו כלום דאפילו חמר גמל לא הוי דבשלמא מתני' סעודה הראויה הואי והשתא הוא דאימיליד בה
ספק: ככר זו כו'. אמר על ככר אחת צע"ש היום היא חול ולמחר היא קדש ועירב שלוחו בה: מהו. הואיל וצין השמשות ספק הוא חיישינן
דילמא קודם קניית עירוב חל עליה הקדש ואין מערבין בהקדש או לא אמרינן הכי: היום ספא קדש ולמחר ספא חול. על מעות שיש לי
צבית מהו מי אמרינן כי מטא צין השמשות נפק ליה מקדושתיה וקנה עירוב או לא: ומאי שאל. הא צין השמשות ספיקא הוא מאי שאל הכא
לקולא והכא לתומרא: לני סיבול עלה בורא דמילחא. לכשתמדוד כור של מלח על דבר זה ותמנהו לי אומר לך טעמו: היום חול ולמחר
קדש. וצין השמשות דקניית עירוב ספיקא הוא ומספיקא לא תפקיה ממילתיה קמייתא וכן סיפא: של מעשר. ראשון שהיה עדיין טבל
שלא הפריש היום ממנה תרומת מעשר והרי הוא צביתה צעדו טבל ואפילו לכהנים ולא חזי לעירוב ולגבי לגין טבול יום צעדו טבל לא
פסיל דטבול ויש מותר בנגיעה לחולין ולמעשר ואע"ג דפמיכה ציה תרומה שלא הורמה ואמר הרי זו צבלינן תרומת מעשר על הצבית
לכשתחשך ועירב שמשו שתהא כשרה לתרומה: וציו קיימין. והתרומה טהורה: ואם אמר עירובו לי בגלגין זה לא אמר כלום. הואיל וכי
נטא צין השמשות אכתי טבל הוה: סוף היום. תמילת צין השמשות שהוא סוף היום של ע"ש: קונה עירוב. וסוף היום אכתי טבל הוא:

ניטמא ספק משחשיכה דמכשר ר' יוסי משום חוקה קמייתא: פירות. ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשיכה נוקמיניה נמי אהוקה קמייתא
דטבל הוה וליפסול: נדמעו. חולין הוה מעיקרא מתוקנין ונפלה בהן תרומה ונדמעו והאי תנא סבר לה כסומכוס דלאמר (לעיל דף כ): אין מערבין
לישראל בתרומה הלך אס מצע"י נדמעו אע"ג דחי לכהנים אין עירובו עירוב. ל"א נדמעו שנפל לתוכן טבול דלא חזי אפילו לכהן: עירובו לי
צטורה כל מקום שהיא. והניחום שתייהן יחד צוקף התחום. ובצדקות של תרומה עסקינן דאי צדדין חולין טמאין מותרין הן דלאו כל אדם
אוכל חולין צטורה: דליכא טהרה: ודלית דשמה מצע"י נטמא: או דילמא אפילו ר' יוסי. לא מכשר במתני' אלא משום דאי טהרה היא היא
יער לה היכא היא ואיזו היא סעודה ומשום ספק טומאה לא מיפסל דלאמר אוקמא חוקתה: אכל בהא לא יעד. הי ניהו סעודות: צעינן
סעודה הראויה מצע"י וליכא. ואין עירובו כלום דאפילו חמר גמל לא הוי דבשלמא מתני' סעודה הראויה הואי והשתא הוא דאימיליד בה
ספק: ככר זו כו'. אמר על ככר אחת צע"ש היום היא חול ולמחר היא קדש ועירב שלוחו בה: מהו. הואיל וצין השמשות ספק הוא חיישינן
דילמא קודם קניית עירוב חל עליה הקדש ואין מערבין בהקדש או לא אמרינן הכי: היום ספא קדש ולמחר ספא חול. על מעות שיש לי
צבית מהו מי אמרינן כי מטא צין השמשות נפק ליה מקדושתיה וקנה עירוב או לא: ומאי שאל. הא צין השמשות ספיקא הוא מאי שאל הכא
לקולא והכא לתומרא: לני סיבול עלה בורא דמילחא. לכשתמדוד כור של מלח על דבר זה ותמנהו לי אומר לך טעמו: היום חול ולמחר
קדש. וצין השמשות דקניית עירוב ספיקא הוא ומספיקא לא תפקיה ממילתיה קמייתא וכן סיפא: של מעשר. ראשון שהיה עדיין טבל
שלא הפריש היום ממנה תרומת מעשר והרי הוא צביתה צעדו טבל ואפילו לכהנים ולא חזי לעירוב ולגבי לגין טבול יום צעדו טבל לא
פסיל דטבול ויש מותר בנגיעה לחולין ולמעשר ואע"ג דפמיכה ציה תרומה שלא הורמה ואמר הרי זו צבלינן תרומת מעשר על הצבית
לכשתחשך ועירב שמשו שתהא כשרה לתרומה: וציו קיימין. והתרומה טהורה: ואם אמר עירובו לי בגלגין זה לא אמר כלום. הואיל וכי
נטא צין השמשות אכתי טבל הוה: סוף היום. תמילת צין השמשות שהוא סוף היום של ע"ש: קונה עירוב. וסוף היום אכתי טבל הוא:

ניטמא ספק משחשיכה דמכשר ר' יוסי משום חוקה קמייתא: פירות. ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשיכה נוקמיניה נמי אהוקה קמייתא
דטבל הוה וליפסול: נדמעו. חולין הוה מעיקרא מתוקנין ונפלה בהן תרומה ונדמעו והאי תנא סבר לה כסומכוס דלאמר (לעיל דף כ): אין מערבין
לישראל בתרומה הלך אס מצע"י נדמעו אע"ג דחי לכהנים אין עירובו עירוב. ל"א נדמעו שנפל לתוכן טבול דלא חזי אפילו לכהן: עירובו לי
צטורה כל מקום שהיא. והניחום שתייהן יחד צוקף התחום. ובצדקות של תרומה עסקינן דאי צדדין חולין טמאין מותרין הן דלאו כל אדם
אוכל חולין צטורה: דליכא טהרה: ודלית דשמה מצע"י נטמא: או דילמא אפילו ר' יוסי. לא מכשר במתני' אלא משום דאי טהרה היא היא
יער לה היכא היא ואיזו היא סעודה ומשום ספק טומאה לא מיפסל דלאמר אוקמא חוקתה: אכל בהא לא יעד. הי ניהו סעודות: צעינן
סעודה הראויה מצע"י וליכא. ואין עירובו כלום דאפילו חמר גמל לא הוי דבשלמא מתני' סעודה הראויה הואי והשתא הוא דאימיליד בה
ספק: ככר זו כו'. אמר על ככר אחת צע"ש היום היא חול ולמחר היא קדש ועירב שלוחו בה: מהו. הואיל וצין השמשות ספק הוא חיישינן
דילמא קודם קניית עירוב חל עליה הקדש ואין מערבין בהקדש או לא אמרינן הכי: היום ספא קדש ולמחר ספא חול. על מעות שיש לי
צבית מהו מי אמרינן כי מטא צין השמשות נפק ליה מקדושתיה וקנה עירוב או לא: ומאי שאל. הא צין השמשות ספיקא הוא מאי שאל הכא
לקולא והכא לתומרא: לני סיבול עלה בורא דמילחא. לכשתמדוד כור של מלח על דבר זה ותמנהו לי אומר לך טעמו: היום חול ולמחר
קדש. וצין השמשות דקניית עירוב ספיקא הוא ומספיקא לא תפקיה ממילתיה קמייתא וכן סיפא: של מעשר. ראשון שהיה עדיין טבל
שלא הפריש היום ממנה תרומת מעשר והרי הוא צביתה צעדו טבל ואפילו לכהנים ולא חזי לעירוב ולגבי לגין טבול יום צעדו טבל לא
פסיל דטבול ויש מותר בנגיעה לחולין ולמעשר ואע"ג דפמיכה ציה תרומה שלא הורמה ואמר הרי זו צבלינן תרומת מעשר על הצבית
לכשתחשך ועירב שמשו שתהא כשרה לתרומה: וציו קיימין. והתרומה טהורה: ואם אמר עירובו לי בגלגין זה לא אמר כלום. הואיל וכי
נטא צין השמשות אכתי טבל הוה: סוף היום. תמילת צין השמשות שהוא סוף היום של ע"ש: קונה עירוב. וסוף היום אכתי טבל הוא:

(א) ס"ה לתומרא: (ב) [קמן
נט. סוטה ל: (ג) [קמן
ספ"ד: (ד) [קמן ע"ב דף
לח: (ה) שבת ד. חולין ב.
קיד. ו] ונטול יוס פ"ד
מ"ד: (ז) פ"י כדים.
(ח) צמ"ח: כלומה (ט) ש"ך
לדף הקודם: (י) ז"ל אכל
ספק לטמא ונטמא אחרים
טהור:]

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואיכתי א"ח
לא קשיא הא דרבי:
(ב) ר"ש: ד"ה שבת נמי
וכי נמס' סוטה. ר"ב דף
כו: ונגמ' שם דף ל ע"ב:
(ג) ד"ה העמד טמא וכו'
תמוס צינו ואימור לא:

גליון הש"ס

גמ' קסנר ר"י תחומין
דרבנן. עיין גמ' א"ח ר"י
ספ"ק דעירובין:
תוס' ר"ה הא. א"פ
בדאורייתא. ק"ל הס
אמרינן קן לענין ממון
דמדאורייתא צמנת מרי
ומרי אוקי אחוקה אכל
צמסורי הא אמרינן היי
ומרי ספיקא דרבנן ספיקא
דרבנן התמירו דלא לול
עירב צמ' חוקה. וסי
כמוצות דף ט: צמס' שם
הכא צממיה דרבנן גס
צמרי ומרי אוקמי אחוקה
דבהיסתו סמונא דשס
ומירלו דמ"מ תחומין
דאורייתא. ודביהה הא
דל"פ דאורייתא ספיקא
אחוקה ז"ע גס הא מלא
דשעמא הא רבה ומ"י
דס"ל צמנת דף לא. ורי
ומרי ספק דאורייתא
דמדאורייתא לא אמרינן
אוקי אחוקה וצ"ע:
ד"ה במקוה וכו'
בדאמרינן גבי ספק
בטמא ברה"ה. עי' ע"ז
דף לו ע"ב: בא"ד דקתני
וה"י. סמכא. ספיקא
ליטמא בטמא לטמא שפ"פ
ש"י אומר לו דבר שהוא
צמנת טומאה לעולם הוא
מחוקתו עד שידע שהוא
טהור אכל ספק לטמא
ולטמא טהור כ"ל:

מוסף רש"י

לכי תיכול עליה חור
המלחא. כגזירותא אכתי
ליה כשתמדוד לו כו' של
מלא אומר לך טעמו לא
דבר [ובע"ז חולין
יב וק"ב]. לישנא אחרינא
לכשתמל עליה כו' של
מלא לא מולד להשומעין זו
לו (שבת ד.)

רבינו חננאל

ופריך רבא פירוק אחר.
התם תרי חוקי לקולא.
חזי העמד חי על חוקתו
ואימור לא היה מת אותה
שעה שנגע בו. שניה
העמד טהור על חוקתו
ואימור לא נטמא. (א)
[וחכא] אמרינן ספיקו
טמא. דאדרבה העמד
גברא על חוקתו ואימור
לא יסודיה
הראויה. קשיא דר' יוסי
אדרי יוסי. הכא במתני'
קתני עירב [כשר]
והתם בבבביותא קתני ספק
טמאה (כשר) [טמא].
ורקיקין שאני טמאה
דאפילו טמאה קלה היא
לה עיקר מן התורה. לפיכך א"ר יוסי אפילו ספיקא טמא. אבל בעירוב תחומין דרבנן נגהו. אי [בעית] תימא הא ידירה
דקונה עירוב. והנה סוף היום טבל טבול לתרומת מעשר היה ואין מערבין בטבל

(א) נראה דספ"ר ז"ל והכא חל חוקה לקולא דהעמד תרומה על חוקתה ואימור לא נטמא ולכן אמרינן כו' (ב) נראה דל"ל מאי איכא למימר שאל נטמא מבעוד יום לא אתי שאל ומילא מירי ודל"ל.